

[Udenrigsministeren.]

bilisering, som er en vigtig del af Lomébistanden. Af de 23 mia kr. er godt 2,5 mia kr. afsat til stabilisering af modtagerlandenes indtægter ved eksport til EF-området. Det virker på den måde, at hvor der i et eller flere af aftaleperiodens år måtte ske et større fald i et modtagerlands eksportindtægter, kan der ydes en vis kompensation som lån eller gave af disse midler. Det imødekommer et stærkt ønske fra udviklingslandenes side, et ønske, som jo ikke blot er fremkommet i forbindelse med Loméaftalen, men også er stærkt fremme i forbindelse med drøftelserne om den nye økonomiske verdensorden. Princippet i denne ordning har da også flere gange været fremhævet under drøftelserne om den nye økonomiske verdensorden som en slags model for fremtidige globale stabiliseringsordninger.

Jeg kan her indskyde, at Loméaftalens stabiliseringsordning ikke må forveksles med de prisstabiliseringsordninger, som jo også er genstand for overvejelser i forbindelse med drøftelsen om en ny økonomisk verdensorden. Prisstabilisering er jo ikke i sig selv nogen garanti mod drastiske fald i eksportindtægten. Sådanne fald kan og vil ofte være følgen af en nedgang i de eksporterede mængder, typisk f. eks. som følge af dårlige høstår.

Ud over den bistand, som direkte ydes gennem EF, er man i EF-samarbejdet enig om en vis koordination og konsultation omkring medlemslandenes udviklingsbistand. Sådanne konsultationer kan bl. a. foregå i forbindelse med arbejdet i internationale organisationer. Regeringen er positiv over for dette samarbejde, men jeg vil gerne understrege, at det efter vor opfattelse bør være en væsentlig forudsætning for yderligere samordning af bestræbelserne i internationale organer, at der tilstræbes en rimelig fordeling — en betydelig mere rimelig fordeling — af EF-landenes bistand gennem disse organer. Danmark har god baggrund for at sige dette, fordi vi er det EF-land, som for tiden yder den forholdsvis største andel af bistanden gennem FNs bistandsorganisationer.

Endelig bør det om EF's udviklingsbistand nævnes, at det på baggrund af beslutningen herom på topmødet i 1972 må forudses, at bistanden udstrækkes også til udvik-

lingslande, der ikke aftalemæssigt er knyttet til Fællesskabet. Denne bistand vil i første række komme de befolkningsrige lande i Asien, såsom Indien og Bangla Desh, til gode. EF's ministerråd behandler for tiden konkrete forslag herom, som vi fra dansk side har støttet.

I forbindelse med statslånene var jeg inde på omtalen af dansk erhvervslivs forhold til samarbejdet med udviklingslandene. Regeringen tillægger det stor betydning, at dansk erhvervsliv er aktivt inddraget i bistandssamarbejdet. Spørgsmålet var jo genstand for drøftelse i forbindelse med den nylige lovændring. Et flertal gik her ind for bevarelse af reglerne om støtte til de private kapitaloverførsler, altså investeringsgarantier, eksportkreditgarantier og støtte til industrialiseringsfonden for udviklingslandene.

Som jeg har nævnt tidligere, er de statslige bistandsoverførsler til udviklingslandene ikke tilstrækkelige til at dække disse landes investeringsbehov og deres behov for overførelse af teknisk viden. De private investeringer i udviklingslandene og den tekniske kunnen, der er knyttet til disse investeringer, er derfor et nødvendigt supplement til fremme af udviklingslandenes økonomiske vækst.

Jeg indrømmer blankt, at jeg ikke forstår, hvorfor der fra nogle kredse tages så voldsomt afstand fra private erhvervsvirksomheders aktiviteter i udviklingslandene. Støtten til de private kapitaloverførsler forudsætter jo — ligesom for den statslige bistands vedkommende — at den støttede aktivitet er i fuld overensstemmelse med modtagerlandets ønsker. De erhvervsaktiviteter, vi støtter igennem disse ordninger, kan altså ikke være i strid med udviklingslandenes interesser og er ikke ensidigt til fordel for danske virksomheder.

På møder i internationale organisationer har udviklingslandene givet udtryk for, at de ønsker udenlandske private investeringer, samtidig med at der i et vidt omfang gennemføres kontrol med disse investeringer for at undgå uønskede virkninger for deres udviklingsplaner.

Man kan ikke i denne sammenhæng lade være med at spørge: hvorfor må danske arbejdere ikke få lov til at være med til at skabe de leverancer, som udviklingslandene